

ประมวลการสอนรายวิชา (Course syllabus) วิทยาลัยเภสัชศาสตร์

รหัสวิชา	PHA 453	จำนวนหน่วยกิต	1(0-3-2)
ชื่อวิชา	ปฏิบัติการเภสัชกรรมบำบัด 1 (Pharmacotherapy Laboratory I)	กลุ่ม	11, 12
ภาคการศึกษาที่	1	ปีการศึกษา	2568
ผู้เรียน	นักศึกษาวิทยาลัยเภสัชศาสตร์ ชั้นปีที่ 4		
อาจารย์ผู้สอน	อาจารย์หมวดวิชาเภสัชวิทยา เภสัชกรรมปฏิบัติทั่วไป และเภสัชกรรมปฏิบัติเฉพาะทาง		
ผู้รับผิดชอบรายวิชา	ผศ.ดร.ภญ.ดวงใจ ดวงฤทธิ์, ผศ.ภญ.ภัทริน สุกาญจนาเศรษฐ์ และ อ.ภญ.ฐานิสร์ ลิขิตาภวัฒน์		
วัน/เวลา/สถานที่สอน	เวลาปฏิบัติการ: กลุ่มเรียน 11 วันอังคาร เวลา 9.00-12.00 น. ห้อง 4/1-401 และ 4/1-403 กลุ่มเรียน 12 วันอังคาร เวลา 13.00-16.00 น. ห้อง 4/1-401 และ 4/1-403		
วิชาบังคับก่อน	PHA 354 เภสัชวิทยาสำหรับเภสัชศาสตร์ 2		
วิชาบังคับร่วม	PHA 451 หลักการพื้นฐานทางเภสัชกรรมบำบัด PHA 452 เภสัชกรรมบำบัด 1 PHA 454 ทักษะงานเภสัชกรรมโรงพยาบาล		

คำอธิบายรายวิชา

ปฏิบัติการโดยใช้กรณีศึกษาซึ่งเป็นสถานการณ์จำลองของกลุ่มโรคที่เรียนในรายวิชาเภสัชกรรมบำบัด 1 เพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาทางคลินิก หลักการให้บริบาลทางเภสัชกรรมแก่ผู้ป่วย การสัมภาษณ์ประวัติผู้ป่วย การตรวจร่างกายพื้นฐาน การแปลผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ หลักการพื้นฐานทางพยาธิสรีรวิทยา อาการและอาการแสดงทางคลินิก หลักการวินิจฉัย ตรวจสอบใบสั่งยาและยาที่ผู้ป่วยได้รับ การจ่ายยา การตรวจติดตามประสิทธิผลและความปลอดภัยจากการใช้ยา หลักการให้คำแนะนำการใช้ยาและการปฏิบัติตนที่ถูกต้องแก่ผู้ป่วย

Laboratory practice involves case simulating regarding diseases in Pharmacotherapy I for developing clinical problem solving skills; principles of pharmaceutical care, patient history interview, basic physical examinations, laboratory interpretation, basic pathophysiology, clinical signs and symptoms, diagnosis, prescription checking, dispensing, drug effectiveness and safety monitoring, principles of drug counseling and patients advice.

ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา (Course learning outcomes: CLOs) เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนแล้ว นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในรายวิชาแล้วสามารถ

PHA453-CLO1 สืบค้นข้อมูลอย่างเป็นระบบ อ้างอิงข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือและทันสมัยมาประยุกต์ใช้ในการบริหารเภสัชกรรมแก่ผู้ป่วย

PHA453-CLO2 รวบรวมข้อมูลจากเวชระเบียน และเทียบประสานรายการยา (medication reconciliation)

PHA453-CLO3 อธิบายอาการไม่พึงประสงค์ของยา รวมถึงจัดการแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างเหมาะสม

PHA453-CLO4 อธิบายอันตรกิริยาของยาที่อาจเกิดขึ้น รวมถึงจัดการแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างเหมาะสม

PHA453-CLO5 ชักประวัติ ประเมินอาการและปัจจัยเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับโรคระบบทางเดินหายใจ การอดบุหรี่ โรคในระบบกล้ามเนื้อและข้อต่อ โรคและความผิดปกติของตาและหู โรคในระบบทางเดินอาหาร โรคในระบบทางเดินปัสสาวะ โรคในระบบสืบพันธุ์เพศหญิง เพื่อวินิจฉัยแยกโรคเบื้องต้น เลือกยาที่เหมาะสมในการรักษา ส่งมอบยารวมถึงยาเทคนิคพิเศษ ให้คำแนะนำการใช้ยาและการปฏิบัติตนกับผู้ป่วย และส่งต่อผู้ป่วยในกรณีที่เป็น

PHA453-CLO6 ประยุกต์ใช้ความรู้ทางเภสัชบำบัดเพื่อแก้ปัญหาและให้การบริหารทางเภสัชกรรมแก่ผู้ป่วย เฉพาะรายโดยใช้ SOAP note

PHA453-CLO7 วิเคราะห์ใบสั่งยา ตรวจสอบใบสั่งยากับยาที่ผู้ป่วยได้รับ เขียนฉลากยา และส่งมอบยารวมถึงยาเทคนิคพิเศษ

เนื้อหาวิชา (ตามตารางแนบ)

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. แบ่งนักศึกษาเป็นกลุ่มย่อย 13 กลุ่ม กลุ่มละ 8-9 คน
2. มอบหมายกรณีศึกษาแก่นักศึกษาล่วงหน้า 1 สัปดาห์เพื่อศึกษารายละเอียด ตอบคำถาม และวางแผนการบริหาร
3. ฝึกทักษะการสืบค้นข้อมูลจากหนังสือและแหล่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์
4. ฝึกทักษะการประเมินและเฝ้าระวังอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา
5. ฝึกทักษะการสืบค้นและประเมินอันตรกิริยาของยา
6. ฝึกทักษะการรวบรวมข้อมูลจากแฟ้มประวัติผู้ป่วย วิเคราะห์ใบสั่งยา เขียนฉลากยา และส่งมอบยา
7. ฝึกทักษะการซักประวัติผู้ป่วยจำลอง การให้คำแนะนำด้านยา การปฏิบัติตัวที่เกี่ยวข้อง และการส่งต่อผู้ป่วย

8. อภิปรายแผนการบริหารผู้ป่วยจากกรณีศึกษา และปัญหาที่เกี่ยวข้องร่วมกับอาจารย์ประจำกลุ่มในชั่วโมงการสอน
9. นำเสนอกรณีศึกษาและตอบคำถาม
10. จัดการเรียนการสอนและทดสอบความรู้โดยใช้นวัตกรรมดังนี้
 - 10.1 อภิปรายและสรุปกรณีศึกษาโดยใช้โปรแกรม Microsoft Teams ร่วมกับการเรียนการสอนในห้องปฏิบัติการ
 - 10.2 ทดสอบความรู้ก่อนและหลังปฏิบัติการเป็นรายบุคคลโดยใช้ Google Forms และตอบคำถามรายกลุ่มโดยใช้แพลตฟอร์มการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น Kahoot

การประเมินผล

- สอบปฏิบัติการทักษะทางเภสัชกรรม (OSPE) 60% แบ่งสอบ 2 ครั้ง
 - ครั้งที่ 1 สอบกลางภาค 34%
 - ครั้งที่ 2 สอบปลายภาค 26%
- สอบทักษะการเขียน SOAP note 10%
- สอบการพิสูจน์เอกลักษณ์ยา (drug identification) 5%
- การทดสอบและกิจกรรมในปฏิบัติการ 20%
- การตรงต่อเวลาและความร่วมมือในห้องปฏิบัติการ 5%
- เกณฑ์ผ่านคือ ได้คะแนนไม่ต่ำกว่า 50%
- ระดับคะแนนต้องผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการวิชาการ วิทยาลัยเภสัชศาสตร์ และคณะกรรมการกำกับมาตรฐานวิชาการวิทยาลัยเภสัชศาสตร์

หมายเหตุ กำหนดเวลาเรียนไม่น้อยกว่า 80% ของเวลาเรียนทั้งหมด ตามระเบียบของมหาวิทยาลัย

ตำราและเอกสารหลัก

1. Haines ST, Nolin TD, Ellingrod VL, Posey LM, Cocohoba J, Holle L. DiPiro's Pharmacotherapy: A Pathophysiologic Approach. 13th ed. New York: McGraw-Hill; 2025.
2. Zeind CS, Carvalho MG, Cheng JWM, Zaiken K, LaPoinTe T. Applied therapeutics: the clinical use of drugs. 12th ed. Philadelphia: Wolters Kluwer; 2023
3. Longo D, Fauci A, Kasper D, Hauser S, Jameson JL, Loscalzo J, et al. Harrison's Principles of Internal Medicine. 22nd ed. New York: McGraw-Hill; 2025.
4. Lacy CF, Armstrong LL, Goldman MP, Lance LL. Adult drug information handbook. 29th ed. Hudson: Lexi-comp; 2020-2021.

5. Lexicomp Online, Lexi-Drugs Online. Waltham, MA: UpToDate, Inc.; April 27, 2025. <https://online.lexi.com>. Accessed June 6, 2025.
6. Kastrup EK. Drug fact and comparisons 2017. Missouri: A Wolters Kluwer Health Inc; 2017.
7. Tatro Ds. Drug interaction fact 2015. Missouri: A Wolters Kluwer Health Inc; 2015.
8. Brunton LL, Knollmann BC. Goodman and Gilman's: The pharmacological basis of therapeutics. 14th ed. New York: McGraw–Hill; 2023.

เอกสารและข้อมูลแนะนำ

1. Taketomo CK, Hodding JH, Kraus DM. Pediatric & neonatal dosage handbook. 23rd ed. Hudson: Lexi–Comp; 2016-2017.
2. Katzung BG, Vanderah TW. Basic and clinical pharmacology. 15th ed. New York: McGraw–Hill; 2021.
3. Schwinghammer TL, Koehler JM, Borchert JS, Slain D, Park SK. Schwinghammer's pharmacotherapy casebook: a patient-focused approach. 12th ed. New York: McGraw–Hill; 2023.
4. Dela Pena LA, Reyes SET, Romano MB, Agngarayngay RSA, Pico-Camposano GMS, Consignado RS, et al. MIMS Thailand. 174th ed. Bangkok: TIMS (Thailand); 2024.

แผนการสอนวิชา
(course outline)

รหัสวิชา ชื่อวิชา PHA 453 จำนวนหน่วยกิต 1(0-3-2)

ปฏิบัติการเภสัชกรรมบำบัด 1

ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2568

เวลาและสถานที่เรียน กลุ่มเรียน 11 วันอังคาร เวลา 9.00-12.00 น. ห้อง 4/1-401 และ 4/1-403

กลุ่มเรียน 12 วันอังคาร เวลา 13.00-16.00 น. ห้อง 4/1-401 และ 4/1-403

ครั้งที่	วันที่	หัวข้อสอน	อาจารย์ผู้สอน
1	19 ส.ค. 68	Introduction to course and lab safety	ผศ.ดร.ภญ.ดวงใจ ดวงฤทธิ์ ผศ.ภญ.พัชญา คชศิริพงศ์
		Drug information service I	ผศ.ดร.ภญ.สุคนธา หาสาสน์ศรี และคณาจารย์
2	26 ส.ค. 68	Drug information service II	ผศ.ดร.ภญ.สุคนธา หาสาสน์ศรี และคณาจารย์
3	2 ก.ย. 68	Reading data from the medical records	อ.ภญ.ธิดารัตน์ มานะพัฒนเสถียร อ.ภก.ชัยวัฒน์ ลิ้มประเสริฐ และ คณาจารย์
4	9 ก.ย. 68	Adverse drug reactions	อ.ภก.ชัยวัฒน์ ลิ้มประเสริฐ อ.ภญ.ชญานาถ พงศ์สถาปตี และ คณาจารย์
5	16 ก.ย. 68	Allergic rhinitis and asthma	อ.ภก.พงศ์ศิริ กุลชนะวิเชียร และ คณาจารย์
6	23 ก.ย. 68	Chronic obstructive pulmonary disease	อ.ภก.พงศ์ศิริ กุลชนะวิเชียร อ.ภญ.อังคณา พูลทอง และ คณาจารย์
สอบ SOAP note writing วันที่ 29 ก.ย. - 10 ต.ค. 68			
7	14 ต.ค. 68	Drug interactions	อ.ภก.ชัยวัฒน์ ลิ้มประเสริฐ อ.ภญ.ชญานาถ พงศ์สถาปตี และ คณาจารย์
8	21 ต.ค. 68	Smoking cessation and special devices in respiratory disorders	ผศ.ภญ.พัชญา คชศิริพงศ์ อ.ภญ.กมลลา สดับพจน์ และ คณาจารย์

ครั้งที่	วันที่	หัวข้อสอน	อาจารย์ผู้สอน
สอบกลางภาค นอกตาราง วันเสาร์ที่ 25 ต.ค. 68 (ครั้งที่ 1 - 8)			
9	28 ต.ค. 68	Eye and ear disorders	ผศ.ดร.ภญ.ดวงใจ ดวงฤทธิ์ และ คณาจารย์
10	4 พ.ย. 68	Gynecologic disorders	ผศ.ดร.ภญ.สุคนธา หาสน์ศรี และคณาจารย์
11	11 พ.ย. 68	Musculoskeletal disorders	อ.ภญ.ธิดารัตน์ มานะพัฒนเสถียร และคณาจารย์
12	18 พ.ย. 68	Urologic disorders	อ.ภก.พงศ์ศิริ กุลชนะวิเชียร และ คณาจารย์
13	25 พ.ย. 68	Gastrointestinal disorders	ผศ.ภญ.ภัทริน สุกาญจนาศเรษฐ และคณาจารย์
14	2 ธ.ค. 68	Prescriptions	อ.ภญ.ธิดารัตน์ มานะพัฒนเสถียร อ.ภก.พงศ์ศิริ กุลชนะวิเชียร และ คณาจารย์
15	9 ธ.ค. 68	Integrated case study	คณาจารย์
สอบปลายภาค วันที่ 11 - 22 ธ.ค. 68 (ครั้งที่ 9 - 14)			